

Kwartaalbericht Q4 2015

Beleidsdekkingsgraad daalt verder; geen korting in 2016

Hoofdpunten:

- **Beleidsdekkingsgraad daalt naar 98,7%**
- **Dekkingsgraad stijgt naar 97,2%**
- **Geen pensioenkorting in 2016**
- **Geen goede start 2016, toch bescheiden economische groei verwacht**
- **Forse stijging green bonds**

Heerlen, 28 januari 2016. **De beleidsdekkingsgraad van ABP (12-maands voortschrijdend gemiddelde) is ten opzichte van het derde kwartaal 2015 met 1,0%-punt gedaald. Op 31 december, einde vierde kwartaal 2015, is deze uitgekomen op 98,7%. Dit ondanks een stijging van de dekkingsgraad met 1,4%-punt in het vierde kwartaal. Dat was vooral het gevolg van het positieve rendement (€ 6,5 miljard) in die periode.**

Voorzitter Corien Wortmann-Kool: 'Een belangrijke ontwikkeling in het afgelopen kwartaal was het goed ontvangen nieuwe beleid Verantwoord Beleggen. We zijn hard bezig met het in de praktijk brengen ervan. De balans opmakend hebben wij in 2015 nog een bescheiden rendement kunnen halen en is de beleidsdekkingsgraad toch gedaald. Korten van de pensioenen is in 2016 niet nodig, maar de kans dat we moeten gaan korten in 2017 wordt wel groter. 2016 is immers nogal stormachtig begonnen met onrust op de wereldwijde financiële markten en een opnieuw dalende rente. Wij begrijpen goed dat ouderen zich zorgen maken over de hoogte van hun pensioen en dat jongeren zich afvragen hoeveel pensioen er voor hen zal overblijven. Voor ons blijft het de uitdaging de belangen van de verschillende groepen die deel uit maken van het fonds zo evenwichtig mogelijk af te wegen.'

Herstelplan

Door diverse ontwikkelingen (aanpassing voorgeschreven rekenrente, de lage marktrente, de negatieve rendementen in het tweede en derde kwartaal) staat de financiële positie van ABP onder druk. Volgens de Pensioenwet moet het fonds beschikken over een vereist eigen vermogen en een minimaal vereist eigen vermogen. Bij de stand van de beleidsdekkingsgraad van 98,7% voldoet het fonds ook einde vierde kwartaal niet aan deze eisen (een beleidsdekkingsgraad van 126,7% respectievelijk 104,2%). Op basis van de financiële positie aan het einde van 2015, dient ABP voor 1 april opnieuw een herstelplan in; net als veel andere fondsen.

Ontwikkeling beleggingen en verplichtingen

Het beschikbaar vermogen is in het vierde kwartaal toegenomen met 6 miljard euro tot 351 miljard euro en ligt daardoor boven het niveau van begin 2015. Het rendement was positief in het vierde kwartaal (1,9%) omdat de meeste beleggingscategorieën het goed deden. Dat gold vooral voor aandelen: zij leverden een positieve bijdrage van 7,7 miljard euro. Het totaal rendement over 2015 bedroeg 2,7%, 9,4 miljard euro.

De waarde van de verplichtingen (alle pensioenen die ABP nu en in de toekomst moet uitkeren) is in het vierde kwartaal gestegen met 1 miljard euro tot 361 miljard euro. Dat is 7 miljard boven het niveau van begin 2015. Omdat het CBS heeft aangegeven dat Nederlanders weer ouder worden dan verwacht, waardoor ABP langer pensioen moet uitkeren, steeg de waarde van de verplichtingen. De stijging van de rekenrente met afgerond 0,1% had een verlagend effect op die waarde.

Onrustige start 2016

Het beleggingsjaar 2016 is stormachtig begonnen: harde dalingen op de Chinese beurzen, onrust op wereldwijde markten en een almaar dalende olieprijs. Vooruitkijkend lijkt het erop dat het voorzichtige economische herstel dit jaar doorzet, al verwachten experts dat de wereldwijde economische groei bescheiden zal zijn. Een onzekere factor is daarbij welk effect van de - lage - olieprijs de overhand zal hebben: het opschorten van investeringen in energieprojecten, de toegenomen koopkracht of juist het risico op dalende prijzen (deflatie)? Wat dat betreft zullen beleggers nog steeds veel laten hangen van de beslissingen van centrale banken. Op zoek naar het antwoord op die vraag blijven de financiële markten naar verwachting het komende jaar volatiel reageren op economisch nieuws.

Forse toename beleggingen green bonds

Binnen het nieuwe beleid Verantwoord Beleggen neemt het aantal green bonds –leningen voor het financieren van duurzame projecten- fors toe. Begin 2015 had ABP er 13 ter waarde van zo'n 300 miljoen euro. Eind 2015 waren dat er 38 voor bijna 800 miljoen. Op dit moment is zo'n 2,5 procent van de obligatieportefeuille belegd in green bonds. Via een bond van energienetbeheerder TenneT is ABP voor bijna 30 miljoen euro betrokken bij windenergieparken in het Nederlandse en Duitse deel van de Noordzee. Via twee bonds van de Nederlandse Waterschapsbank zit ruim 50 miljoen pensioengeld in werkzaamheden om het land te beschermen tegen de stijgende waterspiegel.

De groei was met name groot in de VS waar het in green bonds belegde vermogen steeg van 15 miljoen dollar naar 135 miljoen dollar. De toename komt doordat er steeds meer green bonds op de markt komen die voldoen aan ABP's eisen wat betreft risico's en rendement.

Kerncijfers	Q4 2014	Primo 2015*	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015
Beleidsdekkingsgraad (%)	104,7	104,7	102,6	101,3	99,7	98,7
Dekkingsgraad (%)	101,1	97,1	96,4	103,9	95,8	97,2
Beschikbaar vermogen (€ mld.)	344	344	373	356	345	351
Verplichtingen (€ miljard)	340	354	387	343	360	361
Rekenrente (%)	1,9	1,6**	1,2**	1,9**	1,6**	1,7**

* Ingangsdatum nieuw financieel toetsingskader ** Zoals gepubliceerd door DNB (driemaands rentemiddeling vervallen)

Samenstelling en rendement beleggingsportefeuille

Rendementen zijn voor valutahedge, er kan sprake zijn van afrondingsverschillen

	Gewicht in %	Q4 2015		2015		2014	
		Rendement in %	Rendement in miljard €	Rendement in %	Rendement in miljard €	Rendement in %	Rendement in miljard €
Vastrentende Waarden Nominaal	33,7	0,7	0,8	3,2	3,3	13,9	12,7
Staatsobligaties	14,9	0,1	0,1	1,3	0,6	13,4	5,9
Langlopende Staatsobligaties	2,7	-1,8	-0,2	2,3	-0,2	-	-
Bedrijfsobligaties	14,1	1,3	0,6	5,8	2,8	14,6	6,3
Obligaties opkomende landen	2,0	3,6	0,2	3,2	0,1	12,2	0,5
Vastrentende Waarden Inflatie	9,0	-0,1	0,0	0,1	-0,1	5,5	1,4
Inflatie gerelateerde obligaties	9,0	-0,1	0,0	0,1	-0,1	5,5	1,4
Aandelen	30,2	7,2	7,7	7,5	9,8	17,1	18,4
Aandelen ontwikkelde landen	22,5	8,1	6,6	11,7	11,0	18,5	15,2
Aandelen opkomende landen	7,7	4,4	1,1	-4,7	-1,1	12,2	3,2

Alternatieve beleggingen	27,9	2,4	2,4	11,2	9,8	15,7	11,4
Vastgoed	10,7	7,4	2,6	16,9	5,6	26,5	7,1
Private Equity	5,1	3,0	0,5	24,8	3,9	23,3	3,3
Grondstoffen	3,4	-10,6	-1,4	-20,0	-3,2	-21,9	-2,6
Opportunity Fund	0,8	0,8	0,0	10,0	0,3	19,2	0,5
Infrastructuur	2,1	2,9	0,2	13,0	0,8	17,0	0,9
Hedge fondsen	5,9	2,0	0,4	13,0	2,4	17,0	2,3
Portefeuille rendement (voor overlay)	100,9	3,1	10,8	6,7	22,9	14,7	43,9
Asset Allocation & Overlay *	-0,9	-1,2	-4,3	-4,0	-13,5	-0,3	-0,8
Rente- en inflatiehedge *		-0,2	-0,6	-0,5	-1,7	3,7	11,0
Valutahedge *		-0,9	-3,2	-3,5	-12,0	-3,9	-11,8
Cash en overig *		-0,1	-0,5	0,0	0,1	0,0	-0,1
Totaal	100,0	1,9	6,5	2,7	9,4	14,5	43,4

* contributie aan totaal rendement

Voor meer informatie:

ABP Communicatie
communicatie@abp.nl
abp.nl

Profiel

Stichting Pensioenfonds ABP (ABP) is het bedrijfstakpensioenfonds voor werkgevers en werknemers van overheids- en onderwijsinstellingen in Nederland. ABP heeft 2,8 miljoen deelnemers en 351 miljard euro (per 31 december 2015) aan vermogen beschikbaar.

Disclaimer

De cijfers in dit document zijn deels gebaseerd op schattingen en niet gecontroleerd door de externe accountant en certificerende actuaaris.